

"Plastic hachelijke situatie: onthulling van Europa's afvalwonderland"

Introductie

Kunststofafval is wereldwijd een groot milieuprobleem en Europa behoort tot de grootste producenten van kunststofafval ter wereld. De Europese Unie produceert jaarlijks ongeveer 29,1 miljoen ton kunststofafval, waarbij plastic verpakkingen goed zijn voor 40% van al het geproduceerde plastic en naar schatting verantwoordelijk zijn voor 61% van het kunststofafval in de EU. De recyclingpercentages voor kunststof in de EU blijven echter laag, met slechts 32,5 % van het kunststofafval dat in 2018 werd gerecycled. Plastic afval veroorzaakt niet alleen milieuschade, maar heeft ook economische kosten, zoals verlies van inkomsten uit toerisme en opruiminspanningen. Om dit probleem aan te pakken, heeft de EU verschillende richtlijnen geïmplementeerd, zoals de richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik en de richtlijn plastic zakken, die gericht zijn op het verminderen van de impact van plastic op het milieu. Daarnaast heeft de EU zich ten doel gesteld om tegen 2030 50% van haar kunststoffen te recyclen en verplicht zij de lidstaten om tegen 2029 ten minste 90% van de plastic flessen in te zamelen en te recyclen. Ondanks deze inspanningen neemt het publieke bewustzijn van de impact van plastic afval toe en moet er meer worden gedaan om hulpbronnen duurzamer te beheren.

Beschrijving

Feiten:

1) Europa produceert jaarlijks ongeveer 29,1 miljoen ton plastic afval. De focus van de onderzoeksresultaten ligt echter op industriële symbiose en energie-efficiëntieoplossingen binnen procesindustrieën in heel Europa^{1|2|3|4}. Industriële symbiose vormt de kern van het hulpbronnenbeheer in de Europese Unie². De door de EU gefinancierde programma's zijn gericht op het wegnemen van belemmeringen en het vergroten van het bewustzijn en de participatie van de particuliere sector, terwijl de gegevens, rapportage en herijking van de waargenomen "waarde" die industrieën toekennen aan grondstoffen en afval worden verbeterd². Het is echter duidelijk dat er inspanningen worden geleverd om industriële symbiose te bevorderen als een manier om hulpbronnen efficiënter en duurzamer te beheren.

2) Plastic verpakkingen leveren een belangrijke bijdrage: ongeveer 40% van al het geproduceerde plastic wordt gebruikt voor verpakkingen, en naar schatting zijn verpakkingen goed voor ongeveer 61% van het kunststofafval in de EU. [Verpakkingsrapport](#)

3) De recyclingpercentages voor plastic zijn laag: in 2018 recycleerde de EU slechts 32,5% van het kunststofafval. De rest werd verbrand of naar de stortplaats gestuurd. [Recycling marktrapport](#)

4) Plasticvervuiling beïnvloedt het mariene milieu: ongeveer 80% van het zwerfvuil op zee is plastic en er wordt geschat dat er tegen 2050 meer plastic dan vis in de oceaan zou kunnen zijn. [Unesco](#)

5) Plastic afval heeft economische en milieukosten: Plastic afval kan milieuschade veroorzaken en economische kosten hebben, zoals kosten in verband met opruiminspanningen en het verlies van inkomsten uit toerisme als gevolg van vervuilde stranden. [WNE](#)

6) EU-wetgeving is gericht op het verminderen van plastic afval: in 2019 heeft de EU een richtlijn aangenomen die kunststoffen voor eenmalig gebruik, zoals rietjes, wattenstaafjes en bestek,

tegen 2021 van de EU-markt verbiedt. De richtlijn verplicht de lidstaten ook om tegen 2029 90% van de plastic flessen in te zamelen en te recyclen. [Library Of Congress](#)

7) Het publieke bewustzijn van kunststofafval neemt toe: uit een Eurobarometer-enquête in 2019 bleek dat 87 % van de EU-burgers zwerfvuil op zee als een probleem beschouwt en 85 % denkt dat het probleem erger wordt. Daarnaast hebben veel EU-landen campagnes opgezet om het bewustzijn over plastic afval te vergroten en individuen aan te moedigen hun plasticgebruik te verminderen. [Europese Commissie](#)

Cijfers:

Volgens de [Green Deal](#) Monitor genereert de Europese Unie jaarlijks ongeveer 29,1 miljoen ton plastic afval en is daarmee een van de grootste producenten van plastic afval ter wereld. Ondertussen [stelt \[2\]](#) dat er elk jaar ongeveer 25,8 miljoen ton plastic afval in Europa wordt geproduceerd, waarvan minder dan 30% wordt ingezameld voor recycling. Het is belangrijk op te merken dat deze cijfers geen specifiek aantal geven voor kunststofafval dat in 2018 door de Europese Unie is geproduceerd, maar eerder een schatting voor de jaarlijkse productie van kunststofafval.

De EU heeft het probleem van kunststofafval erkend en heeft zich ten doel gesteld om tegen 2030 de helft van haar kunststoffen te recyclen [1]. De strategie van de EU is erop gericht de inzameling te verbeteren en ervoor te zorgen dat alle plastic verpakkingen tegen 2030 recyclebaar zijn [2]. Het gebruik van gerecycleerde kunststoffen kan de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen voor de productie van kunststoffen verminderen en de CO2-uitstoot beperken[2].

1. Volgens [Reuters](#) was meer dan 60% van de 29 miljoen ton post-gebruiker plastic afval die in 2018 in Europa werd geproduceerd, verpakkingen.
2. Volgens [EUROSTAT](#) werd in 2018 naar schatting 41,5 % van het plastic verpakkingsafval in de EU gerecycled. De recyclingpercentages lopen echter sterk uiteen in de EU, met slechts tien lidstaten die meer dan de helft van hun plastic verpakkingsafval recyclen[2]. De EU heeft zich ten doel gesteld om tegen 2025 50 % van de plastic verpakkingen te recyclen[3].
3. Plastic maakt 80% uit van al het mariene afval dat wordt aangetroffen van oppervlaktewateren tot diepzeesedimenten[1][2][3][4]. Tot 80% van het zwerfvuil op zee bestaat ook uit plastic[3].
4. De economische kosten van plasticvervuiling in de oceaan worden geschat op ongeveer 13 miljard euro per jaar. [Verenigde Naties](#)
5. De EU-richtlijn die plastic voor eenmalig gebruik verbiedt, vereist dat de lidstaten tegen 2029 90% van de plastic flessen inzamelen en recyclen. [Europese Commissie](#)
6. Uit de Eurobarometer-enquête van 2019 bleek dat 87 % van de EU-burgers zwerfvuil op zee als een probleem beschouwt en 85 % denkt dat het probleem erger wordt. [Europese Commissie](#)

Richtlijnen

Kunststoffenrichtlijn voor eenmalig gebruik: In 2019 heeft de EU de richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik aangenomen, die tot doel heeft de impact van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik op het milieu te verminderen. De richtlijn verbiedt bepaalde plastic producten voor eenmalig gebruik, zoals rietjes, wattenstaafjes en bestek, tegen 2021 van de EU-markt. De richtlijn verplicht de lidstaten ook om maatregelen te nemen om het verbruik van andere kunststofproducten voor eenmalig gebruik te verminderen en om tegen 2029 ten minste 90% van de plastic flessen in te zamelen en te recyclen. [Europese Commissie](#)

Richtlijn plastic tassen: In 2015 heeft de EU de richtlijn plastic tassen aangenomen, die tot doel heeft het gebruik van lichtgewicht plastic zakken te verminderen. De richtlijn verplicht de lidstaten maatregelen te nemen om het verbruik van lichte plastic zakken te verminderen en ervoor te zorgen dat het gemiddelde verbruik ervan in 2019 niet meer dan 90 zakken per persoon per jaar bedraagt. [Europese Commissie](#)

Richtlijn over het storten van afvalstoffen: De richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen, die in 1999 is aangenomen en in 2018 is gewijzigd, heeft tot doel de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat, te verminderen. De richtlijn stelt doelstellingen vast voor de lidstaten om de

hoeveelheid biologisch afbreekbaar stedelijk afval dat naar stortplaatsen gaat te verminderen en het gebruik van milieuvriendelijkere afvalbeheerpraktijken te bevorderen. [Richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afvalstoffen](#)

[Actieplan voor de circulaire economie](#): In 2020 heeft de EU het actieplan voor de circulaire economie aangenomen, dat tot doel heeft een circulaire economie te bevorderen en afval te verminderen. Het actieplan omvat maatregelen om het gebruik van kunststoffen voor eenmalig gebruik te verminderen, de recycling van kunststoffen te verhogen en duurzame producten en verpakkingen te bevorderen.

Deze richtlijnen en plannen zijn gericht op het verminderen van plastic afval, het bevorderen van duurzaam afvalbeheer en het beschermen van het milieu.

Case studies & Examples

Resources

Links:

Videos:

Papers (press articles, guides, reports):

Graphical content (infographics, schemes, slide presentation):

Podcasts:

Social media posts:

MOOCs (Massive Online Open Course):

Books or book chapters: